

Gaandeweg



EVEN VERDEROP IN DE WIJK ZAG IK HEM BEZIG EEN MUUR AAN DE WEGZIJDE TE SCHILDEREN. Het doet altijd goed wanneer mensen het aanzicht van hun woning goed verzorgen, en vooral die van de onontbeerlijke muren tussen hun terrein en de openbare weg. Zoiets is lang niet altijd het geval en daar klagen we met burens en vrienden in de buurt steen en been over.

Deze jongeman deed goed werk. Ik liep naar hem toe om hem dat te zeggen en zo ontspon zich een heel gesprek. Hij bleek zich kortgeleden in de wijk te hebben gevestigd. Het kwam al snel op werk. Op de vraag of ik al met pensioen was of nog niet – mijn uiterlijk maakte dat niet duidelijk – zei ik dat ik ondanks mijn leeftijd nog altijd actief ben. Toen hij hoorde dat ik *pasteur* ben geweest, lichtten zijn ogen op. “Pasteur? Maar dat is fantastisch. Dan kunt u mij wellicht helpen.”



Zijn vrouw kwam naar buiten en voegde zich bij ons. Ik werd voorgesteld als pasteur. In beurtwisseling vertelden ze dat ze geen religieuze achtergrond hadden maar wel in religie waren geïnteresseerd. Vooral de protestantse religie. Daarover hadden ze het een en ander gelezen en ze hadden er een goede indruk van. Ze wilden graag hun dochttertje van inmiddels twee laten dopen, in een protestantse kerk, maar wisten niet goed hoe ze dat moesten aanpakken. En nu kwam er ineens een pasteur voorbij, die ook nog in de buurt woont!

Een gevoel van dankbaarheid

Ik had niet het gevoel dat een discussie over de doop zinvol was op dat moment, maar dat ik hun zoeken moest zien als een aanknopingspunt om deze twee te helpen de weg van het geloof te vinden. “Waarom wilt u uw dochter laten dopen”, vroeg ik. “Omdat, ja hoe moet je dat nu zeggen... We hebben het idee dat ze een geschenk is, we zijn dankbaar, en dat willen we graag tonen.”

Dat klonk vaag maar dat was het helemaal niet. Ik beseftte dat ze niet waren opgegroeid met de woorden van het geloof. “Dankbaar jegens God de Schepper?”,

vulde ik in. “Precies.” Zo kwam er steeds een beetje meer helderheid. We hadden het over persoonlijk geloven, over hoop in het leven en nog heel wat. *Madame* bracht de conversatie terug op het dopen van de kleine. Beiden hadden wel begrepen dat daarvoor een kerk aan de pas kwam. “Ik ben niet meer verantwoordelijk voor een gemeente,” legde ik uit “maar ik wil u graag informatie geven over de protestantse kerken in de stad. Mag ik u in contact brengen met een pasteur in functie die ik ken?” Ik had in gedachten een predikante aan de andere kant van de stad met wie het volgens mij wel zou kunnen klikken.

De tijd ging door en het jonge stel had nog andere verplichtingen, dus einde gesprek, nog voordat ik eraan had gedacht telefoonnummer en emailadres te vragen. De dag daarop heb ik wel wat folders en de gegevens van de bewuste predikante in de brievenbus gedaan. Vervolgens verdwenen ze voor mij uit beeld. Zo vaak ik langs hun flatje liep, dacht ik aan hen, en soms bad ik ook voor hen. Vast en zeker verhuisd, dacht ik.

Drie jaar gingen voorbij. Of zijn het er meer? Een paar weken terug kwam ik hen geheel onverwacht weer tegen, nu in een winkel. Toen ze me zagen binnenkomen, herkenden ze mij en liepen ze op me af met weer die lichtende blik in de ogen. Ik herkende hen ook, meteen. “De man die de muur aan het schilderen was,” zei ik. “Niet te geloven. Dat u dat nog weet!”

“Wat is dat bijzonder dat we u nu tegenkomen,” zei de jongeman, “want we wilden u al heel lang zo graag vertellen hoe het verder is gegaan, maar we zijn verhuisd en we zijn uw gegevens kwijtgeraakt.”

Vertrouwen

Kort en goed, hun dochter is inmiddels gedoopt en ze gaan regelmatig naar de kerk van de bewuste predikante met we ze een fijn contact hebben opgebouwd. Het zaad was dus opgekomen, een geloofsplantje was bezig te groeien ...

Wie de “ik” in dit verhaal is, laten we maar in het midden. We zijn allebei *pasteur* geweest. We hebben allebei regelmatig van die “muurschildergesprekken”, maar meestal zien we daar nog niet de vrucht van zoals bij deze twee jongvolwassenen. Soms wel, maar doorgaans moeten we vertrouwen oefenen.

*Ik zal de halmen niet meer zien,
Noch binden ooit de volle schoven,
Maar doe mij in den oogst geloven,
Waarvoor ik dien.*

Deze dichtregels van Adriaan Roland Holst, hoewel vanuit een andere levensbeschouwing geschreven, kunnen we ook toepassen op de vele persoonlijke contacten met rand- en buitenkerkelijke Fransen aan wie we ook iets, en soms heel wat van het christelijk geloof doorgeven. En dan worden ze een gebed.



Vincent van Gogh, De Zaaier. Op de achtergrond reeds de oogst, maar of de zaaier dat ook ziet?

Mensen zonder religieuze achtergrond

Vaak hebben christenen de indruk dat er onder mensen die helemaal zonder een religieus milieu zijn opgevoed en leven, maar bitter weinig interesse is voor vragen over God en geloof en het evangelie van Jezus Christus en zo meer. Regelmatig verschijnen er onderzoeksrapporten die ons vertellen dat de secularisatie steeds verder oprukt en dat het percentage praktiserende christenen alweer is gedaald.

In een van de cursussen die Evert aan de Evangelische Theologische Faculteit in Leuven doceert, behandelt hij het godsdienstsociologisch onderzoek naar vormen van religieuze bekering. Een zeer boeiende thematiek. Studenten krijgen de opdracht een interview te doen met twee mensen die vanuit een niet religieuze achtergrond christen zijn geworden. Hun verhaal mag niet ouder zijn dan twee jaar, want mensen hebben de neiging om in de loop der jaren hun levensgeschiedenis te herschrijven vanuit het nieuwe geloofsperspectief. Ze moeten het verhaal dan analyseren aan de hand van het wetenschappelijke onderzoek. Dat is een hele klus, niet om dat interview te doen want dat vinden ze stevast heel boeiend, maar om kandidaten te vinden. De geloofsgenoten die zij kennen, hebben vrijwel altijd een religieuze bagage meegekregen.

Onderzoek leert ons inderdaad dat de meeste jongeren die gedoopt worden of belijdenis doen, opge-

groeid zijn in een christelijk milieu en in een kerkelijke omgeving. Dat doet niets af aan de waarde van hun geloofsstap, waarvoor we de Heer alleen maar dankbaar kunnen zijn. Maar het laat wel zien dat groeiende gemeenten merendeels mensen uit andere kerkelijke stromingen aantrekken, meelevend of niet meelevend.

“Mag ik ook iemand interviewen die een katholieke achtergrond heeft maar daar nooit iets aan gedaan heeft?” “Nou, vooruit,” zeg ik dan.

De snelste groei: evangelisch protestant

Zo bezien lijkt het verhaal van de muurschilder een uitzondering die de regel bevestigt.

En toch, deze schijn is de laatste tijd steeds bedrieglijker aan het worden. Uit een recent rapport van het Franse Bureau van de Statistiek (INSEE) onder de bevolking van 16 tot 59 jaar bleek dat 51% van hen niet tot een religie behoort, tegen 29% katholiek, 10% moslim en 9% overige christenen, merendeels evangelisch. Die laatste categorie neemt het snelst in aantal toe, sneller dan het aantal niet godsdienstige mensen. Dat komt vooral door de immigratie, veel immigranten behoren tot het evangelische protestantisme.

Onderzoekers maken gewag van een toenemende interesse in geloof, of in “zingevingsvragen” zoals dat heet, juist onder mensen zonder een praktiserend religieuze achtergrond.

‘Zo maar’ behoefte om de Bijbel te lezen

Dat laatste maken we van dichtbij mee in ‘onze’ Vrije Evangelische Kerk in Nîmes. Een maand of zo geleden nam een zekere Antony, een eind twintiger, contact op met de voorganger. Hij had zijn telefoonnummer gelezen in de vitrine van het kerkgebouw. Wat bleek? Antony had kortgeleden ineens een sterke behoefte gevoeld om de Bijbel te gaan lezen. Hoe dat kwam was voor hem niet duidelijk, maar hij kocht een bijbel, of waarschijnlijk alleen een Nieuwe Testament, want naarmate hij dit boek las raakte hij er innerlijk steeds meer van overtuigd dat het verhaal van Jezus de waarheid is, en dat hij bij die Jezus wilde horen.

Hij vertelde het aan zijn vrouw Kelly, die dit aanvankelijk maar vreemd vond. “Religie is niets voor mij”, zei ze. Toch stelde zij zich allengs open en zo raakte ook zij “overtuigd van de waarheid”, zoals ze dat uitdrukten. Dus besloten ze dat ze zich wilden laten dopen. Nu hebben ze geen religieuze achtergrond, maar zoveel wisten ze wel dat ze hiervoor bij een kerk moesten aankloppen. Zo gingen ze op zoek. Ze probeerden er één maar die beviel hun niet zo. Daarna kwamen ze ons kerkgebouw voorbij, want ze wonen er niet ver vandaan. En zo kwamen ze in gesprek met ‘onze’ voorganger. Sindsdien komen ze trouw elke zondagochtend in de samenkomst, met hun twee jonge kinderen, en volgen ze de voorbereiding op de doop.

Ondertussen hebben zich ook twee vrouwen bij onze gemeente gevoegd, met ongeveer hetzelfde verhaal. Zo komen er mensen over de drempel zonder christelijke achtergrond en zonder enige evangelisatiepogingen van de zijde van de leden van de kerk.



De Vrije Evangelische Kerk in Nîmes, buiten en binnen



Dopelingen in de Paasnacht

Zijn dit uitzonderlijke verhalen? In feite niet. Want er zijn in ons woonland Frankrijk vele duizenden Antony's en Kelly's. Zij die de geloofsweg via de Rooms-katholieke kerk vinden en die het doopsel aanvragen, krijgen een voorbereiding van twee jaar. In de Romana gaat men niet over één nacht ijs. Traditiegetrouw ontvangen deze catechumenen het doopsel tijdens de paaswake van Stille Zaterdag op Paaszondag. Heel symbolisch, want is de doop niet het teken van 'sterven met Christus' voor een leven zonder God, en 'opstaan met Christus' in een nieuw, eeuwig leven?

Dit jaar zullen in de Paasnacht een kleine 5000 volwassenen van alle leeftijden worden gedoopt. Ze zijn jonger en talrijker dan vorig jaar, wat een trend bevestigt die al enkele jaren bestaat, met groeicijfers van 17 tot 20% per jaar.

Neem bijvoorbeeld Sylvain, een 33-jarige industriële verkoper, zonder enige religieuze opvoeding. In het kader van zijn werk begon hij regelmatig de kathedralen en kerken te bezoeken van de steden waar hij verbleef. Geleidelijk aan beseftte hij dat deze momenten weg van de wereld goed voor hem waren en dat hij er zelfs steeds meer naar uitkeek. Dus begon hij zich vragen te stellen en kwam hij tot de conclusie dat hij in God gelooft. Al snel wendde hij zich tot de kerk in zijn woonplaats om te vragen hoe hij het doopsel kan ontvangen.



De RK doop, traditioneel door besprenkeling. In steeds meer plaatsen door onderdompeling.



In alle bisdommen in het land is er een sterke toename van catechumenen (doopkandidaten). Hoe is deze trend te verklaren? Leiders van catechesegroepen merken dat velen een 'zoektocht naar zingeving' hebben afgelegd. Deze geestelijke dorst is bijzonder groot bij de 18-30-jarigen, een leeftijdsgroep waarvan het aandeel sinds enkele jaren aanzienlijk toeneemt.

Uit cijfers van vorig jaar blijkt dat van alle toekomstige dopelingen meer dan 50% uit gezinnen kwam met een katholieke traditie maar die op grote afstand van de Kerk leven. Een kleine 25% had meelevend katholieke ouders die de keus van de doop bewust aan hun kinderen overliet, 17% had geen enkele godsdienstige achtergrond, en ongeveer 5% kwam uit de moslimtraditie, in enkele bisdommen is dat percentage wel 10%.

Velen noemen met name de invloed van hun grootmoeder op hun geloofsreis, terwijl hun ouders vaak hebben gebroken met of afstand hebben genomen van het katholicisme.

Onder de opvallende trends blijkt ook dat catechumenen met een allochtone achtergrond, vooral uit Afrika, steeds talrijker worden.

Gemiddeld beeld in West-Europa

In evangelische protestantse kerken zien we dezelfde trends als in de Rooms-katholieke kerk, vooral onder gemeenten met veel migranten. Al met al verandert de samenstelling van de kerkelijke bevolking ingrijpend door de immigratie. Men spreekt wel van de Afrikanisering of creolisering van het christendom. De secularisatie treft veel meer de autochtonen dan de migranten van eerste, tweede en derde generatie.

In godsdienstig opzicht is Frankrijk een 'gemiddeld' West-Europees land. In de omringende landen ziet men dezelfde trends. Behalve in Nederland, want dat is in West-Europa echt een uitzondering, met een veel sterkere ontkerkelijking dan elders.

Waar wij zoal mee bezig zijn

Genoeg cijfers en onderzoek. Terug naar onze werkelijkheid, die we kunnen omschrijven als 'doorgaan met...'. Hoe het ons vergaat als actieve *retraités*?

Evert blijft lesgeven aan de ETF in Leuven en aan de Evangelische Theologische Faculteit in Vaux-sur-Seine nabij Parijs. In februari gaf hij een lezing voor de Vereniging van Joods-christelijke vriendschap. Ook rondde hij een onderzoeksrapport af voor de Commissie van de Franse Evangelische Alliantie voor de relatie met het Joodse volk, over evangelische christenen en filosemitisme (het tegenovergestelde van antisemitisme), vroeger en nu.

Janna besteedt veel tijd aan het werk van de kerkenraad, waarvan zij vicevoorzitter is. Ook verzorgde zij enkele radio-kerkdiensten voor de lokale radio Alliance Plus. Soms vraagt men zich af wie daar nu naar luistert, maar in het bestuur van dit radiostation, waarvan zij ook deel uitmaakt, kwam een rapport ter tafel waaruit blijkt dat het bereik wel 17500 luisteraars omvat. Vergelijk dat maar eens met een gemiddelde kerkdienst!

Rond de paasdagen zullen we in Nederland zijn voor een gezins- en een familiebijeenkomst. Even later ontvangen we onze oudste dochter en haar dochter in Nîmes voor een vakantieweek.

Begin mei hopen we in Stockholm te zijn voor het jaarlijkse *State of Europe Forum*, georganiseerd door het Schuman Centrum van Jeugd met een Opdracht, in samenwerking met christelijke organisaties en politici ter plaatse. Deskundigen zullen dan diverse thema's aanroeren en aangeven hoe het daarmee is gesteld in Europa: vrede, mensenrechten, antisemitisme, zorg voor de schepping, vrijheid van godsdienst, christenen en ethische kwesties, politieke trends.

Ook bereiden we ons nu al voor op de zomerconferentie in het Centre Chrétien van Gagnières. Dat is een soort van charismatische reveilweek, maar dan gerelateerd aan de verbondenheid met Israël, met als thema 'De Bijbelse feesten'. Het team wordt geleid door Messiasbelijdende Joden. Janna maakt een parallelprogramma voor de kinderen en Evert doet mee in het onderwijs.



Santa Klara Kyrka in hartje Stockholm, waar de openingsavond van het Europaforum plaatsvindt

En niet te vergeten de voorbereiding van concerten in de komende maanden: piano, orgel en een concert van orgel en gitaar, samen met onze vriend Dingeman Coumou. Plus voor Janna de kooruitvoeringen.

Vreugde van Pasen

Lieve vrienden, tot zover de berichtgeving over ons en de wereld waarin wij ons bewegen. We zijn dankbaar voor de kracht en de gelegenheid die ons gegeven worden. We schrijven dit in de Goede Week, waarin we geestelijk de weg volgen die de Here Jezus is gegaan; van de intocht in Jeruzalem en de Hosanna's, de wonderen en het onderwijs in de tempel, de laatste Pesachmaaltijd in de avond voor de gevangenneming, tot en met de veroordeling, de kruisiging en de graflegging. Dat was echter het einde niet, Gode zij geprezen! Diezelfde Jezus heeft de dood overwonnen, het graf verlaten, en is aan zijn volgelingen verschenen als de levende Heer. 'Ik leef, en jullie zullen leven', had Hij daarvoor al tegen zijn volgelingen gezegd. In geloof met Hem verbonden mogen we leven in het vooruitzicht van de eeuwigheid.

We wensen u allen de vreugde van Pasen toe.

Een hartelijke groet,

Evert en Janna

Informatie over boeken, artikelen, conferenties: www.evertvandepoll.com

Tel. (+33) 6 88 02 07 00 – Email yvandepoll@orange.fr

Giften, zoals voorheen via: IBAN - NL37 INGB 0008 3286 47 t.n.v. Evangeliegemeente Reveil, o.v.v. Gaandeweg